

зита Илдъръма. Западни ищѫть да кажѫть чи въ 1204 или 1205 лѣта Папа проводилъ ушъ нѣкого си кардинала въ Търново та вѣнчаль съ царски вѣнецъ Йована най малкаго брата Асѣна първаго и рѣко положилъ ушъ Българомъ патриарха въ Търново. Нѣ ные щѣмъ видѣ подолу чи то си нѣма мѣсто и е чиста латинска скована легенда. Да бы же опрѣдѣлили точно тѣхъ врѣмена, ные излагамы тукъ надпись втораго Асѣна, отъ кого надписа можемы узна, кога сѧ е уцарилъ Асѣнь вторы. На неї же точка врѣмени основающе сѧ можемы изслѣдова, да ли е истинѣ записаное отъ западнихъ, т. е. колко врѣма е царувалъ Асѣнь първи, братъ му Петаръ, братъ имъ Йованъ или Иваница и Борисъ, до въцарения Асѣна втораго. Изслѣдовавше же съдѣржание того надписа, видѣщѣмъ чи западни нѣскъ съгласни съ наши народни памятници, кое е доказателство необоримо, чи западни сѫ лѣжовни на тойзи прѣдмѣтъ. Такива народни надписи сѫ най достовѣрни доказателства въ подобнимъ изисканиамъ.

Прѣди же да дойдимы въ тѣхъ разясненыхъ ные казвамы прѣдварително, чи Асѣнь първи е бѣль привѣзгласенъ царь Българъмъ и вѣнчанъ съ царски вѣнецъ отъ Българскаго архиепископа въ Търново, кѣкъ то и архиепископа си привѣзгласили сѫ за патриарха сами Българи, и така е починала битка съ Гръкъмъ. Асѣнь е повель войнство съ царски вѣнецъ на главѫ по обичаю тогдашнимъ врѣмениамъ, а братъ му Петаръ е осталъ царски намѣстникъ въ Търново за управлenia дѣржавы.

Асѣнь първи отъ царски бѣлгарски родъ сѫщъ, какъ то го доказвающъ наши народни памятници, нѣмаше нуждѣ да го припознавающъ за царь Папа и други, кѣто си го е припозналъ Български народъ и чи Асѣнь тогова дѣйствуваше мечъмъ съ правдѫ по силнаго, le droit du plus fort, какъ то и Наполеонъ I, отъ кого Асѣнь имаше повечъ и онова прѣимѣщество, чи бѣше отъ царски бѣлгарски родъ. Сами дѣла Асѣніовы и само тогдашно врѣма показвающъ, чи то е было такъ. А кога Асѣнь първи и братъ му Петаръ носили царски вѣнцы, царували и разпростирили толкова Българскѫ дѣржавѫ, имали и търговски договоры даже и съ Добровчани (Рагузаны), то тѣхенъ братъ Йованъ или Йованица, кой гы е наслѣдилъ, никаквѫ нуждѣ не е ималъ да иска царски вѣнецъ и палиумъ отъ Папа, а найпаче, кѣту бѣ сѧ вѣкы усилило толико бѣлгарское царство, а византийское бѣ уничтожено отъ кръстоносцевъ! То е смѣши и глупаво съвѣмъ, да сѧ мысли такова нѣщо, а єще повѣчъ за Йованица, кой употребилъ найголѣмы свирѣпости противъ Латиновъ и противъ за-